

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Қазақ, орыс және латын тілдері кафедрасы		37/11- ()
Латын тілі пәнінен тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		52 беттің 1 беті

ТӘЖІРИБЕЛІК САБАҚТАРҒА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК НҮСҚАУЛАР

Пән атауы: Латын тілі

Пән коды: LT 1201

Білім беру бағдарламасы: 6B07201 «Фармацевтикалық өндіріс технологиясы»

Оқу сағаттары/кредит көлемі : 90/3

Курс: I

Семестр: I

Тәжірибелік (семинарлық) сабақтар: 15

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Қазақ, орыс және латын тілдері кафедрасы	37/11- ()
Латын тілі пәнінен тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар	49 беттің 2 беті

Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар «латын тілі» пәнінің жұмыс оқу бағдарламасына (силлабус) сәйкес әзірленген және кафедра мәжілісінде талқыланды.

Хаттама № 13 «14» 06 2024 ж.

Кафедра меңгерушісі п.ғ.к. Л.Б. Ибраева

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Қазақ, орыс және латын тілдері кафедрасы		37/11- ()
Латын тілі пәнінен тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		49 беттің 3 беті

№ 1 Тақырып

1. Тақырыбы: Кіріспе. Латын және көне грек тілдерінің медицина және әлем мәдениетіне қосқан үлесі. Фонетика. Латын әліпбиі. Әріптер мен тіркестердің айтылу ерекшеліктері.

2. Мақсаты: Латын тілінің жалпы мәдени мағынасын көрсету, фармацевтикалық терминология, латын алфавиті, әріптер мен әріптер тіркестері жөнінде түсінік беру.

3. Оқыту міндеттері: латын тілі тарихымен және оның фармацевтикалық терминология дамуындағы рөлімен, алфавитімен таныстыру, латын сөздердің дұрыс айтылуына дағдыландыру.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Кіріспе бөлігі. Латын тілінің даму тарихынан.
2. Фармацевтикалық терминология - медицина терминологиясының бір бөлігі.
3. Латын тілінің дыбыстары мен әріптері, олардың жазылуы мен оқылуы.
4. Дифтонгтар, диграфтар және әріп тірікестерінің оқылуы.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары:

шағын топпен жұмыс жасау.

I топтың тапсырмасы:

1. Латын афоризмдерінің транскрипциясын жасап, оқыңыздар:
 Non progredi est regredi. – Алға жүрмеген артқа жүреді.
 Primum non nocere – Ең бірінші зиян келтірмеу қажет (науқасқа).
2. Транскрипцияда берілген сөздерді латын әріптерімен жазыңыздар:
 Оффицина, оксидум, кратэгус (дифтонг), эхинопанакс, гидрокодонум, квантум сатис, рацэмоза, экситус, купрум, аква.

II топтың тапсырмасы:

Латын афоризмдерінің транскрипциясын жасап, оқыңыздар:
 Fortes fortuna iuvat. – Батылға тағдыр да жәрдемдеседі.
 Aliis inserviendo consumor. – Басқаларға қызмет ете, өзім өртенемін.
 Транскрипцияда берілген сөздерді латын әріптерімен жазыңыздар:
 Оксидинум, рэум (грек сөзі), мэтацинум, сангвисорба, диместролюм, гипостэролюм фэнобарбиталюм, цинкум, цинхона, ликвор.

6. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған Бақылау

ÖNTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Қазақ, орыс және латын тілдері кафедрасы		37/11- ()
Латын тілі пәнінен тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		49 беттің 4 беті

(сұрақтар, тесттер, тапсырмалар және т.б.). нысандары (тестілеу, ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.)ю.

- тестілеу

7. Әдебиет

Негізгі:

1. А.Н. Қасымбекова. Латын тілі. Қарағанды, «Ақнұр», 2019 - 284 б.
2. М.Н. Чернявский .Латинский язык и основы фармацевтической терминологии. М.: ГЭОТАР-Медиа, 2015.- 400 с.
3. Бухарина Т.Л., Новодранова В.Ф., Михина Т.В. Латинский язык: учеб. пособие-М.:ГЭОТАР – Медиа, 2015.-496 с.

Қосымша:

1. Қозыбаева А.Қ. Латын тілі: оқу-әдістемелік құрал. – Қарағанды: ЖК «Ақ Нұр», 2012
2. М.А. Ахметов. Медициналық терминдер сөздігі. Орысша- қазақша-ағылшынша. Алматы: Дайк- Пресс, 2009

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, тапсырмалар және т.б.): сұрақ-жауап, тестілеу

- сұрақтар:

Латын тілі қай жердің тілі болған?

Латын тілінде еңбектерін жазып, қалдырған ойшылдар, дәрігерлер кімдер?

Фармацевтикалық терминология дегеніміз не?

Латын тілінің жалпы мәдени мағынасы неде?

- тестілеу

1. Латын алфавитіндегі әріп саны

A. 20

B. 30

C. 25

D. 28

E. 24

2. Латын тіліндегі дауыстылар саны

A. 7

B. 6

C. 4

D. 9

E. 5

3. «Уу» әріпінің оқылуы

A. [и]

B. [у]

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Қазақ, орыс және латын тілдері кафедрасы		37/11- ()
Латын тілі пәнінен тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		49 беттің 5 беті

- C. [ю]
 D. [ou]
 E. [ay]
4. «Cc» әріпінің сөз соңындағы оқылуы
 A. і, е, у, ае, ое алдында
 B. диграфтар арасында
 C. дауыссыз алдында
 D. жуан дыбыс алдында
 E. ұяң дыбыс алдында
5. «Ss» әріпінің дауыстылар арасында оқылуы
 A. [кс]
 B. [ц]
 C. [к]
 D. [з]
 E. [с]
6. «Уу» әріпі қолданылатын сөздер қай тілден шыққан
 A. латын
 B. араб
 C. грек
 D. неміс
 E. үндіеуропа
7. «Cc» әріпінің сөз соңындағы оқылуы
 A. [с]
 B. [ц]
 C. [к]
 D. [з]
 E. [кс]
8. «charta» сөзінің оқылуы
 A. [карта]
 B. [корта]
 C. [хорто]
 D. [сарта]
 E. [харта]
9. «ph» тіркесінің оқылуы
 A. [п]
 B. [ф]
 C. [в]
 D. [р]
 E. [эй]
10. «ae» тіркесінің оқылуы
 A. [э]

OŇTÜSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «OŇTÜSTIK Qazaqstan медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Қазақ, орыс және латын тілдері кафедрасы	37/11- ()
Латын тілі пәнінен тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар	49 беттің 6 беті

- B. [e]
- C. [a]
- D. [ай]
- E. [эй]

№ 2 Тақырып

1. Тақырыбы: Буындардың созыңқылығы мен ықшамдылығы. Екпін.

2. Мақсаты: Латын екпінінің ережелерімен таныстыру.

3. Оқыту міндеттері: латын сөздерін дұрыс оқуды, олардағы екпінді дұрыс қоюды үйрету.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Екпінді дұрыс қойып оқу
2. Бөлінген дауыстылардың ұзақтығын немесе қысқалығын анықтау
3. Екпін ережелері
4. Екпін белгілері

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары:

шағын топпен жұмыс

I топ тапсырмасы:

«S» анаграммасы

S

стрихнии
строфантин

ÖNTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979- MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Қазақ, орыс және латын тілдері кафедрасы		37/11- ()
Латын тілі пәнінен тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		49 беттің 7 беті

стрептоцид
 сульфадимезин
 синэстрол
 сарколизин

II топ тапсырмасы.

Сөздікке қарап, сөздердегі екпінді қою:

Scatula, Aspergillus, saccharum. Rosa cinnamomea, Brassica, Sinapis nigra, capsulae amygdalae, Amygdalus, amygdalum. Viburnum opulus. Capsicum, acetum, oculus, Terebinthina, Gossypium.

6. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған Бақылау (сұрақтар, тесттер, тапсырмалар және т.б.). нысандары (тестілеу, ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.)ю.

- тестілеу

7. Әдебиет

Негізгі:

1. А.Н. Қасымбекова. Латын тілі. Қарағанды, «Ақнұр», 2019 - 284 б.
2. М.Н. Чернявский. Латинский язык и основы фармацевтической терминологии. М.: ГЭОТАР-Медиа, 2015.- 400 с.
3. Бухарина Т.Л., Новодранова В.Ф., Михина Т.В. Латинский язык: учеб. пособие-М.:ГЭОТАР – Медиа, 2015.-496 с.

Қосымша:

1. Қозыбаева А.Қ. Латын тілі: оқу-әдістемелік құрал. – Қарағанды: ЖК «Ақ Нұр», 2012
2. М.А. Ахметов. Медициналық терминдер сөздігі. Орысша- қазақша- ағылшынша. Алматы: Дайк- Пресс, 2009

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, тапсырмалар және т.б.):

- тестілеу

1. Екпін ешқашан түспейтін буын
 - A. бірінші
 - B. екінші
 - C. соңғы
 - D. соңынан екінші
 - E. соңынан үшінші
2. Екі буынды сөздерде екпін ... қойылады
 - A. бірінші буынға
 - B. соңғы буынға
 - C. дауыстыға

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Қазақ, орыс және латын тілдері кафедрасы		37/11- ()
Латын тілі пәнінен тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		49 беттің 8 беті

- D. байланыстыратынға
 E. дауыссызға
3. Буын ұзақ, егер, онда ... болса
 A. екі дауыссыз
 B. қос дауысты
 C. дауыссыз
 D. жіңішке дыбыс
 E. жуан дыбыс
4. «Amrulla» сөзінде екпін дауысты «и» -ға түседі, өйткені ол
 A. 1 алдында
 B. соңындағы екінші буында
 C. жұрнақ құрамында
 D. екі дауыссыз алдында
 E. сөз түбірінде
5. «Tinctuga» сөзінде екпін «и» дауыстыға түседі, себебі ол
 A. жалғауда
 B. негізде
 C. t- дан кейін
 D. r-дың алдында
 E. жұрнақ құрамында
6. Екпінді дұрыс қою үшін ... ұзақтығын білу керек
 A. сонындағы екінші буынның
 B. сөз басындағы екінші буынның
 C. үшінші және екінші буынның
 D. кез келген буынның
 E. бірінші оуынның
7. Дауысты ұзақ ... аллынла
 A. c,s
 B. x,z
 C b,d
 D. y, i
 E. ph
8. –in- жұрнағы... жалғауы бар сөздерде ұзақ
 A -um
 B. -er
 C. -os
 D. -es
 E. -ium
9. Әрқашан қысқа болып келетін жұрнақтар
 A -ur-, -in-
 B. –for-, -ide-

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Қазақ, орыс және латын тілдері кафедрасы		37/11- ()
Латын тілі пәнінен тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		49 беттің 9 беті

C. –ul-, -ol-

D. –gen-, -ide-

E. –itis, -oma

10. ˇ белгісінің мағынасы

A ұзақ

B. жіңішке

C. екпін

D. қысқа

E. қатаң

№ 3 Тақырып

1. Тақырыбы: Морфология. Зат есім. Сөздік формасы. Қиыспаған анықтауыш.

2. Мақсаты: зат есімнің грамматикалық категорияларымен, сөздік формасымен, бес септеу белгілерімен таныстыру.

3. Оқыту міндеттері: бес септеуді ажыратуды, бірінші септеу зат есімдерінің септелуін үйрету.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Зат есімнің грамматикалық категориялары (тегі, сан түрі, септігі).

2. Зат есімнің тегінің анықталуы.

3. Септеу түрлері.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары:

жұптасып жұмыс істеу.

1,2 жұп тапсырмасы:

Зат есімдердің септеуін анықтаңыздар, жауапты негіздеңіздер: globubus, I m; gemma, ae f; usus, us m; salus, utis f; rhizoma, atis n; ribes is n; res, rei f; infusum, I n; radix, icis f; fructus, us m.

3,4 – жұп тапсырмасы:

Зат есімдердің тектерін анықтаңыздар, жауапты негіздеңіздер:

Gutta, ae ...; medicamentum, I ...; fructus, us ...;

Sirupus, I ...; herba, ae ...; tabuletta, ae ...;

Folium, I ...; globubus, I ...; bacillus, I ...; magiseter, tri ...

5,6- жұп тапсырмасы:

Латын тіліне аударыңыздар:

Суды залалсыздырыңыздар. Пиллюляларды дайында. Микстураны жақсы

ÖNTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Қазақ, орыс және латын тілдері кафедрасы		37/11- ()
Латын тілі пәнінен тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		49 беттің 10 беті

шайқа. Суды суыт. Тұндырмаларды араластырыңыздар.

6. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған Бақылау (сұрақтар, тесттер, тапсырмалар және т.б.). нысандары (тестілеу, ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.)ю.

- тестілеу

7. Әдебиет

Негізгі:

1. А.Н. Қасымбекова. Латын тілі. Қарағанды, «Ақнұр», 2019 - 284 б.
2. М.Н. Чернявский .Латинский язык и основы фармацевтической терминологии. М.: ГЭОТАР-Медиа, 2015.- 400 с.
3. Бухарина Т.Л., Новодранова В.Ф., Михина Т.В. Латинский язык: учеб. пособие-М.:ГЭОТАР – Медиа, 2015.-496 с.

Қосымша:

1. Қозыбаева А.Қ. Латын тілі: оқу-әдістемелік құрал. – Қарағанды: ЖК «Ақ Нұр», 2012
2. М.А. Ахметов. Медициналық терминдер сөздігі. Орысша- қазақша-ағылшынша. Алматы: Дайк- Пресс, 2009

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, тапсырмалар және т.б.): тестілеу

Латын тіліндегі зат есім

A. Nomen substantivum

B. Nomen adjectivum

C. Declinatio prima

D. Modus infinitivus

E. Declinatio secunda

2. Зат есімнің септеу саны

A. 4

B. 3

C. 5

D. 2

E. 6

3. Септеуді анықтайтын септік

A. Ablativus

B. Genetivus

C. Accusativus

D. Dativus

E. Nominativus

4. «Бадам» зат есімі Gen. Sing. түрінде

A. Amygdala

B. Amygdalam

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Қазақ, орыс және латын тілдері кафедрасы		37/11- ()
Латын тілі пәнінен тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		49 беттің 11 беті

- C. Amygdalarum
 D. Amygdalas
 E. Amygdalae
5. Infundite aqu ... Amygdalarum
 A. -ae
 B. - am
 C. -arum
 D. -as
 E. -is
6. Бірінші септеу белгісі
 A. -i
 B. -us
 C. -is
 D. -ae
 E. -ei
7. «Меруертгүл» латынша
 A. Ephedra, ae f
 B. Mentha, ae f
 C. Convallaria, ae f
 D. Betula, ae f
 E. Chamomilla, ae f
8. «Жалбыз суын жаз» латын тілінде
 A. Praescribe aquam Menthae
 B. Infunde aquam Menthae
 C. Recipe aquae Menthae
 D. Solve in aqua Menthae
 E. Contine in aqua Menthae
9. «Қазтабан» латын тілінде
 A. Salvia, ae f
 B. Calendula, ae f
 C. Bistorta, ae f
 D. Tormentilla, ae f
 E. Urtica, ae f
10. Бірінші септеудегі Abl. Sing, жалғауы
 A. -as
 B. -is
 C. -a
 D. -os
 E. - us

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979- 	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Қазақ, орыс және латын тілдері кафедрасы		37/11- ()
Латын тілі пәнінен тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		49 беттің 12 беті

№ 4 Тақырып

1. Тақырыбы: Бақылау жұмысы. Сын есім. Сын есімнің екі тобы. Қиысқан анықтауыш.

2. Мақсаты: сын есімнің грамматикалық категорияларымен, сөздік формасымен, септеулерімен, I, II топ белгілерімен таныстырып, сын есімдердің зат есімдермен грамматикалық қиысу байланысын түсіндіру.

3. Оқыту міндеттері: терминдердегі және рецентердегі сын есімдердің зат есімдерімен қиыстыруын үйрету.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Бақылау (сұрақтар, тесттер, тапсырмалар және т.б.). жұмысын орындау.
2. Сын есімнің грамматикалық категориялары, екі тобы.
3. I, II топ сын есімдердің сөздік формасы, септеулері.
4. Сын есімдердің зат есімдермен қиысуы, қиысу тәртібі.
5. Сын есімдердің лексикалық минимумы

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары: TBL

TBL - командалар құру арқылы мәселені шешіту бойынша оқыту әдісі. Командалар алдында қойылатын мәселе – сын есімнің грамматикалық категорияларын, екі топқа бөлінуін, сөздік формасын анықтау, септеу ерекшеліктерін игеру, олар арқылы зат есіммен бірге термин тіркестерін құрастыру.

I команданың тапсырмасы:

1. Сын есімнің латын тіліндегі аталуын беріп, келесі сын есімдердің сөздік формасын жазыңыздар:

Ақ, сары, қара, сулы, сусыз, спиртты, крахмалды, эфирлі, таза.

2. Терминдерді аударыңыздар, қиысу байланысын негіздеңіздер:

Таза мочевина, ақ және сары балауыз; шәйкұрайдың майлы экстракты; эфирлы тұнба, сұйық пластерлер, сұр жақпамай.

II команданың тапсырмасы:

Сын есімнің сөздік формасын аяқтаңыздар, оқып аударыңыздар:

Cinereus, coeruleus, gelatinosus, rotundus, medicatus, stomachicus

Сын есімдерді зат есімдерден зат есімдермен қиысу байланысына

ÖNTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Қазақ, орыс және латын тілдері кафедрасы		37/11- ()
Латын тілі пәнінен тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		49 беттің 13 беті

келтіріңіздер:

ақ (Strepsidum, i n); крахмалды (decoctum, i n); қабықталған (көпше түрі) (tabuleta,ae f); ащы (tinctura,ae f); көк (methylenum, i n)

6. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған Бақылау (сұрақтар, тесттер, тапсырмалар және т.б.). нысандары (тестілеу, ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.)ю.
 - тестілеу

7. Әдебиет

Негізгі:

1. А.Н. Қасымбекова. Латын тілі. Қарағанды, «Ақнұр», 2019 - 284 б.
2. М.Н. Чернявский .Латинский язык и основы фармацевтической терминологии. М.: ГЭОТАР-Медиа, 2015.- 400 с.
3. Бухарина Т.Л., Новодранова В.Ф., Михина Т.В. Латинский язык: учеб. пособие-М.:ГЭОТАР – Медиа, 2015.-496 с.

Қосымша:

1. Қозыбаева А.Қ. Латын тілі: оқу-әдістемелік құрал. – Қарағанды: ЖК «Ақ Нұр», 2012
2. М.А. Ахметов. Медициналық терминдер сөздігі. Орысша- қазақша- ағылшынша. Алматы: Дайк- Пресс, 2009

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, тапсырмалар және т.б.):тестілеу

Сын есім латынша

- A. Modus infinitivus
- B. Nomen substantivum
- C. Nomen adjectivum
- D. Perfectum activum
- E. Declinatio prima

2. Сын есімдер тобының саны

- A.3
- B.2
- C.4
- D.6
- E.5

3. I топ сын есімдердің септеулері

- A. II, III
- B. I, II
- C. IV, V
- D. I, III
- E. II, V

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИЯСЫ «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Қазақ, орыс және латын тілдері кафедрасы		37/11- ()
Латын тілі пәнінен тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		49 беттің 14 беті

4. I топ сын есімнің әйел тегіндегі жалғауы
 - A. -a
 - B. -um
 - C. -us
 - D. -es
 - E. -i
5. I топ сын есімнің орта тегіндегі Nom. Sing. жалғауы
 - A. -ae
 - B. -is
 - C. -um
 - D. -u
 - E. -i
6. I топ сын есімнің еркек тегіндегі Acc. Sing, жалғауы
 - A. -um
 - B. -am
 - C. -em
 - D. -uum
 - E. -ium
7. Сын есім зат есіммен ... қысады
 - A. жақта, түрінде
 - B. текте, сан түрінде, септікте
 - C. етісте, шақта
 - D. райда
 - E. сан түрінде, шақта
8. Бірінші топ сын есімдердің жалғау саны
 - A. 2
 - B. 4
 - C. 3
 - D. 5
 - E. 6
9. «Көк» латын тілінде
 - A. ruber, bra, brum
 - B. oleosus, a, um
 - C. amylaceus, a, um
 - D. coeruleus, a, um
 - E. albus, a, um
10. «Таза» латын тілінде
 - A. vivus, a, um
 - B. purus, a, um
 - C. albus, a, um
 - D. sanus, a, um

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979- 	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Қазақ, орыс және латын тілдері кафедрасы		37/11- ()
Латын тілі пәнінен тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		49 беттің 15 беті

E. flavus, a, um

№ 5 Тақырып

1. Тақырыбы: Сын есімнің шырайлары.

2. Мақсаты: сын есім шырайлары туралы мәліметтерді игеру; негізгі грамматикалық материал мен курс лексикасын қайталау.

3. Оқыту міндеттері: латын тіліндегі сын есім шырайларымен таныстыру; грамматикалық және лексикалық материалды қайталау.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Салыстырмалы шырайдың жасалуы
2. Күшейтпелі шырайдың жасалуы
3. Сөздік формалары
4. Септеулері
5. Әртүрлі түбірден жасалған салыстырмалы шырай және оның терминологияда қолданылуының ерекшелігі

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары: жұптасып жұмыс істеу.

1,2 жұл тапсырмасы.

Сын есімнің латын тіліндегі аталуын беріп, келесі сын есімдерден салыстырмалы шырай жасаңыздар:

Ақ, сары, қара, сулы, сусыз, спиртты, крахмалды, эфирлі, таза.

3,4 жұл тапсырмасы.

Терминдерді аударыңыздар, қиысу байланысын негіздеңіздер:
Таза мачевина, ақ және сары балауыз; шәйкұрайдың майлы экстракты;
эфирлы тұнба, сұйық пластерлер, сұр жақпамай.

4,5 жұл тапсырмасы.

Сын есімнің сөздік формасын аяқтап, күшейтпелі шырай жасаңыздар:
Cinereus, coeruleus, gelatinosus, rotundus, medicatus, stomachicus

6,7 жұл тапсырмасы.

Сын есімдердің септеулерін анықтаңыздар:

Polygonum minus, infusum herbae Plantaginis majoris, dosis maxima, pulveres grossissimi, Ammi majus, pars hypophysis posterior.

6. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған Бақылау

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Қазақ, орыс және латын тілдері кафедрасы		37/11- ()
Латын тілі пәнінен тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		49 беттің 16 беті

(сұрақтар, тесттер, тапсырмалар және т.б.). нысандары (тестілеу, ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.)ю.

- тестілеу

7. Әдебиет

Негізгі:

1. А.Н. Қасымбекова. Латын тілі. Қарағанды, «Ақнұр», 2019 - 284 б.
2. М.Н. Чернявский .Латинский язык и основы фармацевтической терминологии. М.: ГЭОТАР-Медиа, 2015.- 400 с.
3. Бухарина Т.Л., Новодранова В.Ф., Михина Т.В. Латинский язык: учеб. пособие-М.:ГЭОТАР – Медиа, 2015.-496 с.

Қосымша:

1. Қозыбаева А.Қ. Латын тілі: оқу-әдістемелік құрал. – Қарағанды: ЖК «Ақ Нұр», 2012
2. М.А.Ахметов. Медициналық терминдер сөздігі. Орысша- қазақша-ағылшынша. Алматы: Дайк- Пресс, 2009

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, тапсырмалар және т.б.):тестілеу

1. Plantago ma ...

- A. -ioris
- B. -ior
- C. -ius
- D. -issima
- E. -lima

2. Салыстырмалы шырайдағы «жақсы»

- A. major, jus
- B. maximus, a. um
- C. melior, ius
- D. minor, us
- E. minimus, a, um

3. «Жаңа» (свежий) салыстырмалы шырайда

- A. simplicior, ius
- B. albior. ius
- C. dulcior, ius
- D. anterior, ius
- E. recentior, ius

4. Cucurbita maxim ...

- A. -a
- B. -is
- C. -es
- D. -ior
- E. -ius

ÖNTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Қазақ, орыс және латын тілдері кафедрасы		37/11- ()
Латын тілі пәнінен тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		49 беттің 17 беті

5. «Ең таза» латынша
 - A. albissimus, a, um
 - B. maximus, a, um
 - C. purissimus, a, um
 - D. parvus, a, uni
 - E. magnus. a, um
6. Үш жапырақты субеде
 - A. Digitalis grandiflora
 - B. Leonurus quinquelobatus
 - C. Viola tricolor
 - D. Menyanthes trifoliata
 - E. Antitoxinum bivalens
7. «Cito» аудармасы
 - A. бірдей, бір мөлшерде
 - B. тез
 - C. майда
 - D. дереу
 - E. нақты
8. «Statim» мағынасы
 - A. тез
 - B. майда
 - C. нақты
 - D. жәй
 - E. дереу
9. «Бірдей, бір мөлшерде» аудармасы
 - A. ana
 - B. exacte
 - C. cito
 - D. statim
 - E. longe
10. «Pro me» мағынасы
 - A. дәрігер науқасқа жүгінеді
 - B. дәрігер рецепті науқас үшін жазады
 - C. дәрігер рецепті өзі үшін жазады
 - D. дәрігер «абайла» нұсқасын береді
 - E. дәрігер тез жіберуді өтінеді

№ 6 Тақырып

1. Тақырыбы: Етістік. Есімше. Бұйрық және шартты райлар. «Fieri» етістігі.

ÖNTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Қазақ, орыс және латын тілдері кафедрасы		37/11- ()
Латын тілі пәнінен тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		49 беттің 18 беті

2. Мақсаты: латын етістігімен және оның грамматикалық категорияларымен, бұйрық раймен таныстыру.

3. Оқыту міндеттері: етістіктің жіктеулерін ажыратуды, бұйрық рай жекеше және көпше түрлерінің жасалуын үйрету.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Етістіктің грамматикалық категориялары
2. 4 жіктеу және негіздері
3. Инфинитив - тұйық райы
4. Бұйрық рай
5. Етістіктердің лексикалық минимумы
6. Есімше. Үстеу және есімдік.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары: шағын топпен жұмыс

I топтың тапсырмасы:

1. Етістіктің жіктеуін анықтап, императив жекеше түрін жасаңыздар: salvēre, infundēre, laborāre, audire, conspergēre.

2. Дауыстап оқып, аударыңыздар:

Recipe. Misce. Da. Signa. Concide, contunde et tere. Bene labora. Repete bis.

Латын тіліне аударыңыздар:

Абайлап сақта. Мұқият тыңда. Тез дайында және бөл. Жақ және ысқыла (infricare).

II топтың тапсырмасы:

Етістіктің жіктеуін анықтап, императив көпше түрін жасаңыздар: valēre, addēre, linire, agitare, repetēre.

Латын тіліне аударыңыздар:

қабылдаңдар, ерітіндер, пісіріндер, қосыңдар, аяқтандар, себіңдер, майдалаңдар, өмір сүріңдер, тыңдаңдар.

Қай латын етістіктерінен келесі сөздердің шыққандығын анықтаңыздар: препарат, лаборатория, аудитория, лекция, лектор, репетитор, фильтр, финал, линимент, экстрагент

6. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған Бақылау (сұрақтар, тесттер, тапсырмалар және т.б.). нысандары (тестілеу, ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.)ю.

- тестілеу

7. Әдебиет

Негізгі:

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Қазақ, орыс және латын тілдері кафедрасы		37/11- ()
Латын тілі пәнінен тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		49 беттің 19 беті

1. А.Н. Қасымбекова. Латын тілі. Қарағанды, «Ақнұр», 2019 - 284 б.
2. М.Н. Чернявский. Латинский язык и основы фармацевтической терминологии. М.: ГЭОТАР-Медиа, 2015.- 400 с.
3. Бухарина Т.Л., Новодранова В.Ф., Михина Т.В. Латинский язык: учеб. пособие-М.:ГЭОТАР – Медиа, 2015.-496 с.

Қосымша:

1. Қозыбаева А.Қ. Латын тілі: оқу-әдістемелік құрал. – Қарағанды: ЖК «Ақ Нұр», 2012
2. М.А.Ахметов. Медициналық терминдер сөздігі. Орысша- қазақша-ағылшынша. Алматы: Дайк- Пресс, 2009

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, тапсырмалар және т.б.):

- тестілеу

Етістіктің жіктеу саны

A. 2

B. 5

C. 3

D. 4

E. 6

2. Екінші жіктеудегі етістіктің императиві

A. signa

B. lini

C. salve

D. repete

E. dilue

3. «Белгіле» етістігінің аудармасы

A. solve

B. contine

C. da

D. misce

E. signa

4. «Қосу» (бір нәрсеге) етістігінің аудармасы

A. contundere

B. refrigerare

C. sumere

D. addere

E. adhibere

5. Бірінші жіктеудегі етістік негізінің соңы

A. -u-

B. -i-

C. -a-

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Қазақ, орыс және латын тілдері кафедрасы		37/11- ()
Латын тілі пәнінен тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		49 беттің 20 беті

- D. -e-
- E. дауыссыз
6. Бірінші жіктеудегі етістік
- A. solvere
- B. signare
- C. audire
- D. diluere
- E. valere
7. «Дайындаңдар» етістігінің аудармасы
- A. praeparate
- B. miscete
- C. date
- D. signate
- E. addite
8. «Қолдану» етістігінің аудармасы
- A. extrahere
- B. adhibere
- C. coquere
- D. vivere
- E. valere
9. «Жақ» етістігі латынша
- A. tere
- B. vive
- C. da
- D. lini
- E. fini
10. «Аударыңдар» (арғы бетіне) латынша
- A. macerate
- B. miscete
- C. formate
- D. vivite
- E. vertite

№ 7 Тақырып

- 1. Тақырыбы:** Сан есім. Предлогтар мен жалғаулықтар.
- 2. Мақсаты:** Рецепттурада кездесетін сан есімдерді, предлогтар мен жалғаулықтарды дұрыс қолдануды үйрету.
- 3. Оқыту міндеттері:** Жаттығу жұмыстарымен жұмыс істеу барысында

ÖNTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979- 	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Қазақ, орыс және латын тілдері кафедрасы		37/11- ()
Латын тілі пәнінен тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		49 беттің 21 беті

грамматикалық сауаттылыққа үйрету. Латын терминдерінің қысқаша аудармаларын игерту.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. 1-10 есептік және реттік сан есімдері
2. Предлогы бар жиі қолданылатын фармацевтикалық сөйлемшелер
3. **et, seu, aut** сабақтас және саласас жалғаулықтары
4. Терминдерде префикс ретінде қолданылатын латын және грек сан есімдері
5. Рецептуралық тұжырымдамалардағы **ut** сабақтас жалғаулығы

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары: жұптасып жұмыс істеу

1,2 жұл тапсырмасы:

Етістіктің жіктеуін анықтап, императив жекеше түрін жасаңыздар: salvēre, infundēre, laborāre, audire, conspergēre.

3,4 жұл тапсырмасы:

Дауыстап оқып, аударыңыздар:

Recipe. Misce. Da. Signa. Concide, contunde et tere. Bene labora. Repete bis.

5,6 жұл тапсырмасы:

Латын тіліне аударыңыздар:

Абайлап сақта. Мұқият тыңда. Тез дайында және бөл. Жақ және ысқыла (infricare).

Етістіктің жіктеуін анықтап, императив көпше түрін жасаңыздар: valēre, addēre, linire, agitare, repetēre.

7,8 жұл тапсырмасы:

Латын тіліне аударыңыздар:

қабылданар, ерітіндер, пісіріндер, қосындар, аяқтандар, себіндер, майдаландар, өмір сүріндер, тыңдандар.

6. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған Бақылау (сұрақтар, тесттер, тапсырмалар және т.б.). нысандары (тестілеу, ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.)ю.

- тестілеу

7. Әдебиет

Негізгі:

1. А.Н. Қасымбекова. Латын тілі. Қарағанды, «Ақнұр», 2019 - 284 б.
2. М.Н. Чернявский. Латинский язык и основы фармацевтической терминологии. М.: ГЭОТАР-Медиа, 2015.- 400 с.
3. Бухарина Т.Л., Новодранова В.Ф., Михина Т.В. Латинский язык: учеб. пособие-М.:ГЭОТАР – Медиа, 2015.-496 с.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Қазақ, орыс және латын тілдері кафедрасы		37/11- ()
Латын тілі пәнінен тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		49 беттің 22 беті

Қосымша:

1. Қозыбаева А.Қ. Латын тілі: оқу-әдістемелік құрал. – Қарағанды: ЖК «Ақ Нұр», 2012
2. М.А. Ахметов. Медициналық терминдер сөздігі. Орысша- қазақша- ағылшынша. Алматы: Дайк- Пресс, 2009

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, тапсырмалар және т.б.):

- тестілеу

1. «Араластыр, сұйық жақпамай түзілсін» тіркесінің аудармасы:

Misce, fiat pasta

Misce, fiat unguentum

Misce, fiat linimentum

Misce, fiant globuli

Misce, fiat pulvis

2. «Капсулалар ішінде» тіркесінің аудармасы:

in tabulettis

in chartis

in oblatiis

in vitro nigro

in capsulis

3. Дәрілік заттар атауларының олардың мөлшерлерінен тәуелділігі ... септігінде көрсетіледі

Nom.

Gen.

Acc.

Abl.

Dat.

4. «Экстракт» термині рецепт жолында:

Extractum

Extracti

Extractorum

Extractis

Extracto

5. «Тетрацилин жақпамайының 20 грамын ал» тіркестің аудармасы:

Recipe: Unguenta Tetracyclino 20,0

Recipe: Linimenta Tetracyclini 20,0

Recipe: Unguenti Tetracyclini 20,0

Recipe: Linimentorum Tetracyclini 20,0

Recipe: Linimenti Tetracyclini 20,0

6. Таблеткалар мен суппозиториялар қысқартылған тәсілмен жазылғанда дәрілік форманың атауы ... түріне қойылады.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Қазақ, орыс және латын тілдері кафедрасы		37/11- ()
Латын тілі пәнінен тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		49 беттің 23 беті

Nom.Pl..

Abl. Sing..

Acc.Pl..

Dat. Pl..

Abl.Pl..

7. Da in vitro nigro- ...

A. Сары склянкада босат.

B. Ақшыл склянкада босат.

C. Ақ қағазда босат.

D. Кез келген склянкада босат.

E. Қара склянкада босат.

8. Таблеткалар мен суппозиториялар қысқартылған тәсілмен жазылғанда дәрілік форманың атауы ... түріне қойылады.

Nom.Pl..

Abl. Sing..

Acc.Pl..

Dat. Pl..

Abl.Pl..

10. «15 тамызғы» терминнің аудармасы:

guttae XV

guttas XV

guttis XV

guttarum XV

vgutta XV

№ 8 Тақырып

1. Тақырыбы: Дәрілік қалыптарының атаулары.

2. Мақсаты: дәрілік қалыптарының атауларымен, олардың түрлерімен танысу.

3. Оқыту міндеттері: дәрілік қалыптардың латын атауларының дұрыс жазылуын, оқылуын, олардың қазақ тілінен латын тіліне және кері аударуды, термин тіркестеріндегі қолданылуын үйрену.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Дәрілік қалыптың анықтамасы.

2. Дәрілік қалыптардың түрлері, олардың латын атаулары.

3. Дәрілік қалыптардың латын атауларының термин тіркестеріндегі қолданылуы.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі

ÖNTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979- SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Қазақ, орыс және латын тілдері кафедрасы	37/11- ()
Латын тілі пәнінен тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар	49 беттің 24 беті

формалары/әдістері/технологиялары: шағын топпен жұмыс.

I топтың тапсырмасы:

1. Дәрілік қалыптың анықтамасын беріңіздер.
2. Сөздік формасында оқып беріңіздер:
 1. Solutio, onis f ерітінді
 2. Unguentum, i n жақпамай
 3. Tabuletta, ae f таблетка
 4. Mucilago, inis f шырыш
 5. Pasta, ae f паста
 6. Dragées (тек көпше түрінде, сөздік формасы жоқ) драже
 7. Emulsum, i n эмульсия
 8. Suppositorium, i n • Suppositorium rectale (vaginale) • ембалауыз, суппозиторий • суппозиторий ректалды (вагиналды)
 9. Pulvis, eris m ұнтақ
 10. Suspendio, onis f суспензия
 11. Emplastrum, i n пластыр
 12. Granulum, i n гранула, түйіршік
3. Аударыңыздар:
 1. Какао майы.
 2. Стрептоцид линименті.
 3. Тынышталдыратын жинақ.
 4. Сасықшөптің сұйық экстракті.
 5. Вазелин майының эмульсиясы.
 6. Рауғаш тамырының ұнтағы.
 7. Валидол таблеткалары.
 8. Камфораның майлы ерітіндісі.
 9. Шүйгіншөп тамырының тұрындысы.
 10. «Анестезол» суппозиторийлері.
 11. «Долгит» гелі.
 12. Метилурацил жақпамайы.

II топтың тапсырмасы:

1. Негізгі дәрілік қалыптар түрлерін атаңыздар.
2. Сөздік формасында оқыңыздар:
 1. Infusum, i n тұрынды
 2. Balsamum, i n бальзам
 3. Pilula, ae f пиллюля
 4. Decoctum, i n қайнатпа
 5. Bacillus, i m таяқша
 6. Species, erum f (тек көпше түрінде) жинақ (дәрілік жинақ)
 7. Tinctura, ae f тұнба
 8. Capsula, ae f капсула
 9. Extractum, i n (fluidum) экстракт, сығынды (сұйық)
 10. Aerosolum, i n аэрозоль
 11. Mixtura, ae f микстура, қоспа
 12. Gelum, i n гель
3. Аударыңыздар:
 1. Шүйгіншөп тұнбасы.
 2. Ихтиол жақпамайы.
 3. Шабдалы майының эмульсиясы
 4. Глюкоза ерітіндісі.
 5. Жалбыз таблеткалары.
 6. Мия тамырының ұнтағы.
 7. Бұрыш жалбызының майы.
 8. Пантаглюцид гранулары.
 9. Жұмыршақ экстракты.
 10. «Ундевит» дражесі.
 11. Жалбызтікен сиропы.
 12. Аморфты цинк-инсулиннің суспензиясы.

6. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған Бақылау (сұрақтар, тесттер, тапсырмалар және т.б.). нысандары (тестілеу, ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.)ю.
 - тестілеу

7. Әдебиет:

- Негізгі:**
1. А.Н. Қасымбекова. Латын тілі. Қарағанды, «Ақнұр» 2016
 2. М.Н. Чернявский .Латинский язык и основы фармацевтической терминологии. М.: ГЭОТАР-Медиа, 2015.
 3. Бухарина Т.Л., Новодранова В.Ф., Михина Т.В. Латинский язык: учеб.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Қазақ, орыс және латын тілдері кафедрасы		37/11- ()
Латын тілі пәнінен тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		49 беттің 25 беті

пособие-М.:ГЭОТАР – Медиа, 2015.-496 с.

4. Құдайбергенова Ж.П. Латын тілінен жаттығулар жинағы: оқу құралы. –Шымкент: Б., 2012

Қосымша: 1.Қозыбаева А.Қ. Латын тілі: оқу-әдістемелік құрал. – Қарағанды: ЖК «Ақ Нұр», 2012

2. М.А.Ахметов. Медициналық терминдер сөздігі. Орысша- қазақша-ағылшынша. Алматы: Дайк- Пресс, 2009

3. М.Н. Чернявский. Латинский язык и основы медицинской терминологии. М.: Шико, 2007.

4. Латинский язык для лечебных факультетов: учеб. пособие/ М.Н. Нечай.- Ростов н/Д: Феникс, 2007.

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, тапсырмалар және т.б.):тестілеу

1.Дәрілік қалыптың латын атауында ... бөлігі ажыратылады

A. 6

B. 3

C. 2

D. 9

E. 4

2. «Forma medicamentorum» - бұл

A. қатты форма

B. дәрінің белгіленуі

C. дәрілік қалып

D. қолдану тәсілі

E. араластыру түрі

3. *Erimінді* латынша:

A. Pulvis, eris m

B. Pasta, ae f

C. Decoctum, i n

D. Solutio, onis f

E. Tinctura, ae f

4. Mucilāgo, ĩnis f :

A. паста

B. май

C. ұнтақ

D. жақпамай

E. шырыш

5. Mıxtūra сөздің грамматикалық түрі

A. Genetivus

B. Ablativus

C. Accusativus

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Қазақ, орыс және латын тілдері кафедрасы		37/11- ()
Латын тілі пәнінен тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		49 беттің 26 беті

D. Nominativus

E. Dativus

6. Species, ěrum f:

A. жақпамай

B қайнатпа

C. тұрынды

D. жинақ

E. май

7. Жақпамай латынша:

A. Bacillus, i m

B. Pulvis, ěris m

C. Granulum, i n

D. Gelum, i n

E. Unguentum, i n

8. Шәйқұрай шөбінің тұрындысы – *Infusum herbae ...* .

A. Hierochloë, ěs f

B. Urtica, ae f

C. Hypericum, i n

D. Hippophaë, ěs f

E. Leonurus, i m

9. «Сабур тұнбасы»

A. Tincturae Passiflorae

B. Tinctura Aloës

C. Tincturae Belladonnae

D. Tincturas Arnicae

E. Tincturis Eucommiae

10. Бадам майы:

A. Oleum Olivarum

B. Oleum Persicorum

C. Oleum Amygdalarum

D. Oleum Ricini

E. Oleum Terebinthinae

№9 Тақырып

1. Тақырыбы: Жай сөйлем синтаксисі.

2. Мақсаты: латын сөйлеміндегі сөздер ретімен, esse етістігінің қолданылуымен танысу.

ÖNTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979- 	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Қазақ, орыс және латын тілдері кафедрасы		37/11- ()
Латын тілі пәнінен тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		49 беттің 27 беті

3. Оқыту міндеттері: жай сөйлемді құру, esse етістігінің қолданылу дағдыларын бекіту .

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Жай сөйлемдегі сөздердің реті.
2. Esse етістігі, оның 3-ші жақтағы жекеше және көпше түрлері.
3. Esse етістігінің сөйлемдердегі қолданылуы.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары: жұптасып жұмыс істеу

1,2 жұп тапсырмасы:

Сөйлемдерді толықтырыңыздар, аударыңыздар, оқыңыздар:

1. Pharmaceuta sterilisat
2. Tincturae per ... filtrantur.
3. Aegrotat ... agitatur.
4. Magnesia in ... male solvitur. (Слова для вставки: mixtura, ae f; aqua, ae f; charta, ae f)

Афоризмдерді аударыңыздар, олардың мағынасын түсіндіріңіздер:

Omnia labor vincit. Optimum medicamentum quies est.

3,4 жұп тапсырмасы:

Оқыңыздар, аударыңыздар:

1. Scientia potentia est.
2. Aegrotus medicamentum adhibet.
3. Magister discipulum docet.
4. Tincturae praescribitur.

Афоризмдерді аударыңыздар, олардың мағынасын түсіндіріңіздер:

Una hirundo non facit ver. Amicus verus — rara avis.

5,6 жұп тапсырмасы:

Латын тіліне аударыңыздар:

1. Жұсан шөбін кептіріңіздер.
2. Олар жақсы және жылдам жұмыс істеп жатыр.
3. Өсімдік мия деп аталады.
4. Шырғанақ – ол өсімдік.

Афоризмдерді аударыңыздар, олардың мағынасын түсіндіріңіздер:

Homo homini amicus est. Homo homini lupus est.

6. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған Бақылау (сұрақтар, тесттер, тапсырмалар және т.б.). нысандары (тестілеу, ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.)ю.
- тестілеу

7. Әдебиет:

Негізгі: 1. А.Н. Қасымбекова. Латын тілі. Қарағанды, «Ақнұр» 2016

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Қазақ, орыс және латын тілдері кафедрасы		37/11- ()
Латын тілі пәнінен тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		49 беттің 28 беті

2. М.Н. Чернявский .Латинский язык и основы фармацевтической терминологии. М.: ГЭОТАР-Медиа, 2015.

3. Бухарина Т.Л., Новодранова В.Ф., Михина Т.В. Латинский язык: учеб. пособие-М.:ГЭОТАР – Медиа, 2015.-496 с.

4. Құдайбергенова Ж.П. Латын тілінен жаттығулар жинағы: оқу құралы. –Шымкент: Б., 2012

Қосымша: 1.Қозыбаева А.Қ. Латын тілі: оқу-әдістемелік құрал. – Қарағанды: ЖК «Ақ Нұр», 2012

2. М.А.Ахметов. Медициналық терминдер сөздігі. Орысша- қазақша-ағылшынша. Алматы: Дайк- Пресс, 2009

3. М.Н. Чернявский. Латинский язык и основы медицинской терминологии. М.: Шико, 2007.

4. Латинский язык для лечебных факультетов: учеб. пособие/ М.Н. Нечай.- Ростов н/Д: Феникс, 2007.

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, тапсырмалар және т.б.): тестілеу

1. Жай сөйлемде бастауыш тобы ... орынға қойылады.

A. 2

B. 1

C. 4

D. 5

E. 3

2. Баяндауыш тобы ... орынға қойылады.

A. 3

B. 4

C. 1

D. 2

E. 5

3. Valeriana planta

A. sunt

B. es

D. est

C. sum

E. sumus

4. Esse етістігінің мағынасы:

A. болмау

B. жазу

C. беру

D. болу

E. сәлемдесу

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Қазақ, орыс және латын тілдері кафедрасы		37/11- ()
Латын тілі пәнінен тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		49 беттің 29 беті

5. *lege artis* - бұл

- A. ұзын ампула
- B. өнер заңымен
- C. мәңгілік қоздырғыш
- D. бұдырлы сызық
- E. ұзын күретамыр

6. *Pulveratus* - бұл

- A. тазартылған
- B. қабықталған
- C. сұйық
- D. ұнтақты
- E. кесілген

7. *Noli nocere* - бұл

- A. қоймау
- B. зиян жасамау
- C. белгілемеу
- D. ерітпеу
- E. қарсы болмау

8. *Da. Signa.* - бұл

- A. Жақ. Үйке.
- B. Еріт. Бөл.
- C. Босат. Белгіле.
- D. Араластыр. Босат.
- E. Бөл. Залалсыздандыр.

9. *Pharmaceuta praeparat unguentum.* - Фармацевт ... дайындап жатыр .

- A. пастаны
- B. жақпамайды
- C. сиропты
- D. майды
- E. гельді

10. *Una hirundo ... facit ver.*

- A. aut
- B. sed
- C. seu
- D. non
- E. atque

№ 10 Тақырып

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Қазақ, орыс және латын тілдері кафедрасы		37/11- ()
Латын тілі пәнінен тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		49 беттің 30 беті

1. Тақырыбы: Терминжасам мен сөзжасам. Дәрі-дәрмектер номенклатурасы. Дәрілік атауларының жүйелік және тривиалдық атауы. Жиілік бөлшектер.

2. Мақсаты: Дәрі-дәрмектер номенклатурасының құрылымымен, I және II типтік топтарымен таныстыру, термин және номенклатуралық атау туралы түсінік беру.

3. Оқыту міндеттері: дәрі-дәрмектер номенклатурасындағы құрылымдық бөліктерін ажыратуды, дәрі-дәрмектердің тривиалдық атауларын, тривиалды атаулардағы сөзжасам тәсілдерін үйрету.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Дәрі-дәрмектер номенклатурасындағы негізгі түсініктер.
2. Типтік топтары.
3. I, II, III, IV және V типтік топтар.
4. Ғылыми ботаникалық номенклатура туралы түсінік беру.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары: жұптасып жұмыс істеу.

1,2 жұп тапсырмасы:

1. Дәрі – дәрмектер номенклатурасы түсінігіне анықтама беріп, типтік топтарын атаңыздар.
2. Өсімдік атауларын 1) толық ботаникалық, 2) тек туыс, 3) тек түр эпитеті
- 4) қазіргі ғылыми ботаникалық атаулардан бөлек деген жіктелуі бойынша анықтаңыздар:

a) Polygonum Bistorta; Polygonum hydropiper;

Polygonum Persicaria; extractum Bistortae;

Extractum Polygoni hydropiperis; herba Polygoni persicariae

b) Arnica Montana; Arnica foliosa; Arnica chamissonis; tinctura Arnicae

3,4 жұп тапсырмасы:

1. Бірінші, екінші типтік топтарға жататын атауларды айтыңыздар, мысал келтіріңіздер

2. Тектік және түр эпитеті бойынша берілген өсімдік атауларын аударыңыздар:

Mentha piperita; Thymus vulgaris; Thymus serpyllum; Primula veris; Rubia tinctorum; Polygonum bistorta; Polygonum persicaria; Atropa belladonna; Artemisia cina; Artemisia vulgaris

5,6 жұп тапсырмасы:

1. Ғылыми ботаникалық номенклатура неден тұрады? Биноминалды ұстаным деген не? Кім оны ұсынған?

ÖNTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979- SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Қазақ, орыс және латын тілдері кафедрасы	37/11- ()
Латын тілі пәнінен тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар	49 беттің 31 беті

2. Рецептерді аударыңыздар:

Ал: Пантаглюцид гранулаларының 50,0

Босат

Белгіле

Ал: Мыңжапырақ шөбі тұндырмасының 15,0 – 200 мл

Босат

Белгіле

Ал: Каланхоэ шырынының 20 мл

Босат

Белгіле

6. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған Бақылау (сұрақтар, тесттер, тапсырмалар және т.б.). нысандары (тестілеу, ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.)ю.

- тестілеу

7. Әдебиет

Негізгі:

1. А.Н. Қасымбекова. Латын тілі. Қарағанды, «Ақнұр», 2019 - 284 б.

2. М.Н. Чернявский .Латинский язык и основы фармацевтической терминологии. М.: ГЭОТАР-Медиа, 2015.- 400 с.

3. Бухарина Т.Л., Новодранова В.Ф., Михина Т.В. Латинский язык: учеб. пособие-М.:ГЭОТАР – Медиа, 2015.-496 с.

Қосымша:

1. Қозыбаева А.Қ. Латын тілі: оқу-әдістемелік құрал. – Қарағанды: ЖК «Ақ Нұр», 2012

2. М.А. Ахметов. Медициналық терминдер сөздігі. Орысша- қазақша- ағылшынша. Алматы: Дайк- Пресс, 2009

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, тапсырмалар және т.б.): тестілеу

1. «Іш айдатқы» мағынасы бар бөлшек

A. -lax-

B. -sed-

C. -ur-

D. -graf-

E. -bil-

2. «Фунгицидтік» мағынасы бар бөлшек

A. -flog-

B. -thyr-

C. -barb-

D. -cid-

E. -cort-

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИЯСЫ «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Қазақ, орыс және латын тілдері кафедрасы		37/11- ()
Латын тілі пәнінен тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		49 беттің 32 беті

3. «Құртжойғыш» мағынасы бар бөлшек

- A. -dorm-
- B. -verm-
- C. -cort-
- D. -somm-
- E. -flog-

4. Көк метилен - Meth ... enim coeruleum ... арқылы жазылады

- A. -al
- B. -ul
- C. -il
- D. -yl
- E. -ol

5. «Tabuletta obducta» септеуі

- A. I
- B. III
- C. IV
- D. V
- E. II

6. «Гемостимулин» сөзіндегі бөлшек мағынасы

- A. ауа
- B. қан
- C. зат
- D. тарылу
- E. ұйықтату

7. Рецепт жолындағы «дистилденген су»

- A. Aquae destillatae
- B. Aquam destillatam
- C. Aquis destillatis
- D. Aquarum destillatarum
- E. Aquas destillitas

8. «Cillin» бөлшегінің мағынасы

- A. ұйықтататын
- B. диуретиктер
- C. анестетиктер
- D. антибиотиктер
- E. анальгетиктер

9. Күйдірілген магнезия - magnesia ...

- A. diluta
- B. trita
- C. obducta
- D. cerata

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Қазақ, орыс және латын тілдері кафедрасы		37/11- ()
Латын тілі пәнінен тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		49 беттің 33 беті

E. usta

10. Латынша «терпингидрат» ... сөзбен жазылады

- A. 3
- B. 2
- C. 4
- D. 1
- E. 5

№ 11 Тақырып

1. Тақырыбы: Химиялық номенклатура.

2. Мақсаты: химиялық номенклатура, химиялық элементтердің, қышқылдардың, оксидтердің, тұздардың, эфирлердің латын атауларын игерту.

3. Оқыту міндеттері: химиялық номенклатурадағы атаулардың латын тіліндегі құрастырылу дағдыларын бекіту.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Химиялық элементтердің латын атаулары.
2. Қышқылдардың атаулары.
3. Тұздар, эфирлер атаулары.
4. Химиялық номенклатурадағы грек сан есім-префикстері.
5. Кейбір көмірсутек, сутек радикалдар атаулары.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары: TBL

TBL - командалар құру арқылы мәселені шешіту бойынша оқыту әдісі.

Командалар алдында қойылатын мәселе – химиялық элементтердің, қосындылардың латын атауларының ерекшеліктерін анықтау, олардың сөздік формасын, септеулерін, химиялық номенклатура бойынша термин тіркестерін анықтау.

I команданың тапсырмасы:

1. Химиялық элементтер атаулары латын тілінде қандай зат есімдер болып табылады, элементтер атауларын латынша сөздік формасында жазып беріңіздер:

оттек, мыс, қорғасын, күкірт, талий, бор, хлор, алюминий, көмірсутек, калий.

Оксидтер мен гидроксидтер атауларын латынға аударыңыздар,

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Қазақ, орыс және латын тілдері кафедрасы		37/11- ()
Латын тілі пәнінен тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		49 беттің 34 беті

жауаптарды негіздеңіздер, рецепт жолындағы жалғауымен беріңіздер: мырыш оксиді, сутек пероксиді, магний оксиді, алюминий гидроксиді, азот шала тотығы, кальций оксиді.

Рецептерді оқып, аударыңыздар, химиялық мазмұнын көрсететін, жиілік бөлшектерді анықтаңыздар:

Recipe: Oxugenii 1.5

Da

Signa.

Recipe: Tabulettas “Ferrobionum” numero 50

Da

Signa

Recipe: Unguenti Wilkinsoni 20.0

Unguenti Zinci ad 100.0

Misce. Da.

Signa

II команданың тапсырмасы:

Қышқылдар атауларын аударып, жауапты негіздеңіздер: бор қышқылы, көмір қышқылы, фосфор қышқылы, фосфорлы қышқыл, борсутек қышқылы, құмырсқа қышқылы, иодсутек қышқылы, күкіртті қышқыл.

Тұздар атауларын аударыңыздар, жауапты негіздеңіздер: сынап цианиді, тестостерон пропионаты, литий карбонаты, натрий нитриті, ацетилхолин гидрохлориді, қорғасынның негіздік ацетаты.

Рецептерді аударыңыздар:

Ал: Атропин сульфатының 0,1

Дистилденген судың 10 мл

Араластыр.

Босат. Белгіле.

Ал: Амилнитриттің 5,0

Қара сауытта босат.

Белгіле.

Ал: Метилсалицилаттың

Хлороформның тепе-тең 10,0

Меңдуана майының 30,0

Араластыр.

Босат. Белгіле.

6. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған Бақылау (сұрақтар, тесттер, тапсырмалар және т.б.). нысандары (тестілеу, ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.)ю.
- тестілеу

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Қазақ, орыс және латын тілдері кафедрасы		37/11- ()
Латын тілі пәнінен тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		49 беттің 35 беті

- тестілеу

7. Әдебиет

Негізгі:

1. А.Н. Қасымбекова. Латын тілі. Қарағанды, «Ақнұр», 2019 - 284 б.
2. М.Н. Чернявский. Латинский язык и основы фармацевтической терминологии. М.: ГЭОТАР-Медиа, 2015.- 400 с.
3. Бухарина Т.Л., Новодранова В.Ф., Михина Т.В. Латинский язык: учеб. пособие-М.:ГЭОТАР – Медиа, 2015.-496 с.

Қосымша:

1. Қозыбаева А.Қ. Латын тілі: оқу-әдістемелік құрал. – Қарағанды: ЖК «Ақ Нұр», 2012
2. М.А. Ахметов. Медициналық терминдер сөздігі. Орысша- қазақша-ағылшынша. Алматы: Дайк- Пресс, 2009

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, тапсырмалар және т.б.): тестілеу

Химиялық элементтердің атаулары - ...зат есімдері

- А. II септеу орта тегінің
 - В. II септеу еркек тегінің
 - С. I септеу әйел тегінің
 - Д. V септеу әйел тегінің
 - Е. III септеу орта тегінің
2. Phosphorus, i ... зат есімнің тегі
 - A. f
 - B. n
 - C. m, n
 - D. m
 - E. f, n
 3. «Sulfur» зат есімнің септеуі
 - A. V
 - B. IV
 - C. III
 - D. II
 - E. I
 4. «Сутегі» Gen. Sing, түрінде
 - A. Hydrogenium
 - B. Hydrogeniorum
 - C. Hydrogenii
 - D. Hydrogeniis
 - E. Hydrogenios
 5. Тотығу дәрежесі жоғары болатын қышқылдар жұрнағы
 - A. -icum

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Қазақ, орыс және латын тілдері кафедрасы		37/11- ()
Латын тілі пәнінен тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		49 беттің 36 беті

- B. -atum
 C. -idum
 D. -osum
 E. -as
6. Қышқылдар атауларындағы «- osum» жұрнағының орыс баламасы
 A. -ная
 B. -истая
 C. -евая
 D. -овая
 E. -лая
7. Оксидтер атауларындағы сөздер саны
 A. 1
 B. 3
 C. 4
 D. 2
 E. 5
8. Оксидтер атауларындағы бірінші сөздің септегі
 A. Genetivus
 B. Accusativus
 C. Ablativus
 D. Vocativus
 E. Dativus
9. Тұздардың латын атауларындағы анион атауының септігі
 A. Genetivus
 B. Dativus
 C. Vocativus
 D. Nominativus
 E. Accusativus
10. Магний сульфаты – Magnii sulf ...
 A. -isum
 B. -atum
 C. -idum
 D. -osum
 E. -as

№ 12 Тақырып

1. Тақырыбы: Өсімдіктану номенклатурасы. Микробиологиялық номенклатура.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Қазақ, орыс және латын тілдері кафедрасы		37/11- ()
Латын тілі пәнінен тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		49 беттің 37 беті

2. Мақсаты: Өсімдіктер семьяларының атауларымен және биологиялық дәрі-дәрмектер атауларымен таныстыру.

3. Оқыту міндеттері: сабақ Тақырып бойынша ақпаратты игерту. Өсімдіктану номенклатурадағы номенклатуралық атаулары бар терминдер мен рецептерді аударуды үйрету.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Латын тіліндегі ғылыми өсімдіктанушылық номенклатура туралы түсінік
2. Дәрі-дәрмектер номенклатурасындағы өсімдіктер атауы.
3. Өсімдіктанушылық номенклатурадағы сын есімдер
4. Микроорганизмдер атауларының жасалу принциптері
5. Өсімдіктер атауларының лексикалық минимумы.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары: шағын топпен жұмыс

I топ тапсырмасы

Рецептерді аударыңыздар:

Ал: Бромизовалдың 1,3

Амидопириннің 0,25

Босат.

Белгіле.

Ал: Шабдалы майының 10 мл

Ментолдың 0,1

Араластыр, Босат.

Белгіле.

Ал: Валидолдың 5 мл

Фурацилиннің 0,1

Босат 20 санымен таблеткаларда

Белгіле.

II топ тапсырмасы

Рецептерді оқып, аударыңыздар:

Recipe . Aristocorti 0.0002

Da numero 20 in tabulettis

Signa.

Recipe. Unguenti ‘Ftorocort’0,1% 15.0 in tubulo

Da.

Signa.

Recipe: Dragee Riboflavini 0.005

Da numero 30

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Қазақ, орыс және латын тілдері кафедрасы		37/11- ()
Латын тілі пәнінен тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		49 беттің 38 беті

Signa:

6. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған Бақылау (сұрақтар, тесттер, тапсырмалар және т.б.). нысандары (тестілеу, ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.)ю.

- тестілеу

- тестілеу

7. Әдебиет

Негізгі:

1. А.Н. Қасымбекова. Латын тілі. Қарағанды, «Ақнұр», 2019 - 284 б.

2. М.Н. Чернявский. Латинский язык и основы фармацевтической терминологии. М.: ГЭОТАР-Медиа, 2015.- 400 с.

3. Бухарина Т.Л., Новодранова В.Ф., Михина Т.В. Латинский язык: учеб. пособие-М.:ГЭОТАР – Медиа, 2015.-496 с.

Қосымша:

1. Қозыбаева А.Қ. Латын тілі: оқу-әдістемелік құрал. – Қарағанды: ЖК «Ақ Нұр», 2012

2. М.А. Ахметов. Медициналық терминдер сөздігі. Орысша- қазақша-ағылшынша. Алматы: Дайк- Пресс, 2009

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, тапсырмалар және т.б.):

-тестілеу

1. Дәрі-дәрмектер номенклатурасындағы типтік топ саны

A. 10

B. 4

C. 5

D. 3

E. 7

2. Өсімдік шикізатының атаулары – бұл ... атаулары

A. тұндырмалар, тұрындылар, экстрактар

B. гликозидтер және алкалоидтар

C. синтетикалық заттектер

D. өсімдік бөліктері

E. дәрілік форма мен зат

3. Өсімдік шикізатының сығынды түріндегі препараттар атауы

A. бірінші типтік топ

B. бесінші типтік топ

C. үшінші типтік топ

D. екінші типтік топ

E. төртінші типтік топ

4. Химиялық заттектер тривиалдық атаулардың типтік тобы

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Қазақ, орыс және латын тілдері кафедрасы		37/11- ()
Латын тілі пәнінен тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		49 беттің 39 беті

- A. II
 B. I
 C. III
 D. IV
 E. V
5. Өсімдік атауларындағы биноминалды ұстаным авторы
 A. Раувольф
 B. Сеченов
 C. Пирогов
 D. Линней
 E. Буров
6. Латынша «зире»
 A. *Foeniculum*
 B. *Carum carvi*
 C. *Equisetum*
 D. *Thymus*
 E. *Capsicum*
7. «*Equisetum, i n*» сөздің аудармасы
 A. қырықбуын
 B. сүйелшөп
 C. аскөк
 D. шабдалы
 E. шәнкіш
8. Рецепттегі «*Herba Millefolli*»
 A. *Herbas Millefolli*
 B. *Herbis Millefolli*
 C. *Herbam Millefolli*
 D. *Herbae Millefolli*
 E. *Herbarum Millefolli*
9. «*Capsella bursa-pastoris*» өсімдігінің тектік атауы
 A. *Capsella*
 B. *bursa*
 C. *pastor*
 D. *pastoris*
 E. *bursae*
10. Латынша «Аскөк» майы
 A. *oleum Veratri*
 B. *oleum Foeniculi*
 C. *oleum Millefolii*
 D. *oleum Delphinii*
 E. *oleum Farfarae*.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Қазақ, орыс және латын тілдері кафедрасы		37/11- ()
Латын тілі пәнінен тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		49 беттің 40 беті

№ 13 Тақырып

1. Тақырыбы: Бақылау жұмысы. Фармакологиялық номенклатура. Фармакологиялық топтардың атауы.

2. Мақсаты: фармакологиялық топтар атаулары бойынша ақпаратты игертіп, жиілік бөлшектер бойынша білімдерді жетілдіру.

3. Оқыту міндеттері: сабақ Тақырып бойынша ақпаратты игерту, терминдер мен рецептердің аударылуын, бөлшектер мағынасының анықталуын жалғастыру.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Бақылау (сұрақтар, тесттер, тапсырмалар және т.б.). жұмысын орындау.
2. Саудалық атау және саудалық белгі.
3. Әлемдік синонимия, оның бұрыс тұстары.
4. Дәрі-дәрмектердің халықаралық патенттелінбеген атаулары.
5. INN -ге арналған жиілік бөлшектер.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары: жұптасып жұмыс істеу

1,2 жұл тапсырмасы:

Терминдерді аудару:

Рауғаштың ашы тұндырмасы; бактерицидтік пластыр (жабысқақ таңғыш); нафталан эмульсиясы; қан тоқтататын губка; сабурдың құрғақ экстракты; ауырсынуды басатын эмульсия; глицерин суппозиториялары.

Тыныштандыратын микстура, күрделі қорғасын пластыры; сынаптың ақ жақпамайы; циклофосфаның қабықталған таблеткалары; кристаллы трипсин; мияның қою экстракты; бонафтонның көз (сын есім) жақпамайы; скипидардың күрделі минименті.

3,4 жұл тапсырмасы:

Рецептерді аудару.

Ал: Қабықталған «Пентовит» таблеткаларды 30 данамен

Бер.

Белгіле.

Ал: «Анузол» суппозиторияларды 10 данамен

Бер.

Белгіле.

ÖNTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Қазақ, орыс және латын тілдері кафедрасы		37/11- ()
Латын тілі пәнінен тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		49 беттің 41 беті

Ал: Сұйық гематогеннің 250,0

Бер.

Белгіле.

Ал: Танинның 3,0

Дистидденген судың 100 мл

Араластыр. Бер.

5,6 жұп тапсырмасы:

Рецептерді аударыңыздар:

Ал: Гипертензол таблеткаларын 0,001 20 санымен

Босат.

Белгіле.

Ал: Күнбағыс майының

Хлороформның тепе – тең 15,0

Араластыр, Босат.

Белгіле.

Ал: Метилтестостеронның 0,005

Босат 20 санымен таблеткаларда

Белгіле.

Recipe: Tabulettas Nitrazepamі 0.005 numero 20

Da.

Signa.

Recipe: Unguenti ‘Ftorocort’0,1% 15.0 in tubulo

Da.

Signa.

Recipe: Linimenti Synthomycini 1% cum Novoocaino

0.5% 25.0

Da.

Signa

6. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған Бақылау (сұрақтар, тесттер, тапсырмалар және т.б.). нысандары (тестілеу, ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.)ю.

- тестілеу

7. Әдебиет

Негізгі:

1. А.Н. Қасымбекова. Латын тілі. Қарағанды, «Ақнұр», 2019 - 284 б.

2. М.Н. Чернявский .Латинский язык и основы фармацевтической терминологии. М.: ГЭОТАР-Медиа, 2015.- 400 с.

3. Бухарина Т.Л., Новодранова В.Ф., Михина Т.В. Латинский язык: учеб. пособие-М.:ГЭОТАР – Медиа, 2015.-496 с.

Қосымша:

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Қазақ, орыс және латын тілдері кафедрасы		37/11- ()
Латын тілі пәнінен тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		49 беттің 42 беті

1. Қозыбаева А.Қ. Латын тілі: оқу-әдістемелік құрал. – Қарағанды: ЖК «Ақ Нұр», 2012
2. М.А.Ахметов. Медициналық терминдер сөздігі. Орысша- қазақша-ағылшынша. Алматы: Дайк- Пресс, 2009

8.Бақылау (сұрақтар, тесттер, тапсырмалар және т.б.):

-тестілеу

1. Фармакологиялық топ атаулары - бұл
 - A. Gen. Sing. түріндегі әйел тегі зат есімдер
 - B. Nom. Pl. түріндегі еркек тегі зат есімдер
 - C. Nom. Pl. түріндегі орта тек зат есімдер
 - D. Nom. Pl. түріндегі еркек тегі зат есімдер
 - E. Nom. Sing, түріндегі әйел тегі зат есімдер
2. Фармакологиялық топ атауларындағы жалғау
 - A. -ae
 - B. -a
 - C. -es
 - D. -is
 - E. -i
3. «Қатты әсер беруші» аудармасы
 - A. heroicus, a, um
 - B. laxativus, a, um
 - C. amarus, a, um
 - D. antibioticus, a, um
 - E. fungicidus, a, um
4. «Ащы» аудармасы
 - A. albus, a, um
 - B. sedativus, a, um
 - C. androgenus, a, um
 - D. amarus, a, um
 - E. purgativus, a, um
5. «Cholagogus. a, um» - бұл
 - A. зәр айдатқы
 - B. бактерицидті
 - C. ауырсынуды басатын
 - D. ащы
 - E. өт айдатқы
6. «Fungicidus, a, um» - бұл
 - A. құсуға қарсы
 - B. іш босататын
 - C. грибокқа қарсы

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Қазақ, орыс және латын тілдері кафедрасы		37/11- ()
Латын тілі пәнінен тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		49 беттің 43 беті

- D. несеп айдайтын
 E. тыныштандыратын
 7. Ащы тұндырмасы - tinctura amar
 A. -us
 B. -a
 C. -er
 D. -um
 E. -es
 8. Emplastrum bactericid ...
 A. -a
 B. -es
 C. -us
 D. -um
 E. -er
 9. «Күрделі пластыр»
 A. emplastrum compositum
 B. emplastos composites
 C. emplastri compositi
 D. emplastris compositis
 E. emplastro composite
 10. «Chol» бөлшектің мағынасы
 A. диуретикалық
 B. ұйықтататын
 C. седативтік
 D. өтайдатқы
 E. несеп айдатқы

№ 14 Тақырып

1. Тақырыбы: Жалпы медициналық (патологиялық, клиникалық) терминология.

2. Мақсаты: грек-латын терминоэлементтерінің дұрыс жазылуы мен мағынасын игерту.

3. Оқыту міндеттері: терминдерді талдауды, ТЭ-ді анықтауды, мағыналарын айқындауды үйрету.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Патологиялық, клиникалық терминологиядағы сөзжасам принциптері.
2. Патолого-физиологиялық, клиникалық терминдердің сөзжасамдық

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979- 	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Қазақ, орыс және латын тілдері кафедрасы		37/11- ()
Латын тілі пәнінен тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		49 беттің 44 беті

үлгілері

3. Ауруға шалдыққан мүшелерді білдіретін грек-латын терминдері

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары: шағын топпен жұмыс.

I топтың тапсырмасы:

ТЭ-ді анықтау, мағыналарын түсіндіру.

Desinfectio - патогендік микроорганизмдерді жою, зарарсыздандыру, apoxia - тіндердегі оттегінің болмауы; phytotherapia (грек phyton-өсімдік)- дәрілік өсімдіктермен емдеу, hurosarpnia - қандағы CO2 төмендеуі, neuralgia-нерв бойымен таралатын ауырсыну.

ТЭ-ді анықтау, терминдердің жалпы мағынасын түсіндіру.

Липидемия, электротерапия, эндотоксиндер, дегидрация, гипестезия, антиоксиданттар, гиподинамия, гипербилирубинемия.

II топтың тапсырмасы:

ТЭ-ді анықтау, мағыналарын түсіндіру.

Эндоферменттер - жасуша ішіндегі ферменттер; гиповолемия-(фр. volume-көлем)-қан көлемінің азаюы, симбиоз - екі организмнің бірге өмір сүруі; анергия-тітіркеніске жауап қайтармау.

ТЭ-ді анықтау, терминдердің жалпы мағынасын түсіндіру.

Гастралгия, невралгия, патогендік, дискинезия, антипатия, симпатия, патология, этиология (греч. aetia-себеп), уремия, гематурия, гиперемия, гипоксия.

6. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған Бақылау (сұрақтар, тесттер, тапсырмалар және т.б.). нысандары (тестілеу, ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.)ю.

- тестілеу

7. Әдебиет

Негізгі:

1. А.Н. Қасымбекова. Латын тілі. Қарағанды, «Ақнұр», 2019 - 284 б.
2. М.Н. Чернявский .Латинский язык и основы фармацевтической терминологии. М.: ГЭОТАР-Медиа, 2015.- 400 с.
3. Бухарина Т.Л., Новодранова В.Ф., Михина Т.В. Латинский язык: учеб. пособие-М.:ГЭОТАР – Медиа, 2015.-496 с.

Қосымша:

1. Қозыбаева А.Қ. Латын тілі: оқу-әдістемелік құрал. – Қарағанды: ЖК «Ақ Нұр», 2012
2. М.А. Ахметов. Медициналық терминдер сөздігі. Орысша- қазақша-

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Қазақ, орыс және латын тілдері кафедрасы		37/11- ()
Латын тілі пәнінен тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		49 беттің 45 беті

ағылшынша. Алматы: Дайк- Пресс, 2009

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, тапсырмалар және т.б.): тестілеу.

1. «Патология» терминнің мағынасы

- A. құрылым жөнінде ілім
- B. белгілер жиынтығы
- C. аурулар жөніндегі ілім
- D. дәрілер жинтығы
- E. науқасқа қарау

2. «Жоқ болу, болмау» приставкасы

- A. a- an
- B. -re
- C. dys-
- D. de-
- E. anti-

3. Функцияның бұзылуы приставкасы

- A. des-
- B. dys-
- C. re-
- D. endo-
- E. ecto-

4. «Ауырсыну» мағынасы бар ТЭ

- A. -pnoë
- B. -chol-
- C. auto-
- D. -alg-
- E. -penia

5. «Пайда болу, түзілу» ТЭ-і

- A. -plasia
- B. -pnoë
- C. -pathia
- D. -logia
- E. -ergia

6. «Май» (денеге біткен) ТЭ-і

- A. -chol-
- B. -alg-
- C. -lip (o)
- D. -phoë
- E. -glyc-

7. «Dynamia» ТЭ-ң мағынасы

- A. күш

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Қазақ, орыс және латын тілдері кафедрасы		37/11- ()
Латын тілі пәнінен тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		49 беттің 46 беті

- В. тыныс
- С. тотығу
- D. от
- Е. түйсік
- 8. «Сарпіа» ТЭ-ң мағынасы
 - A. түйсік
 - В. ауру-сырқау
 - С. қимыл
 - D. көмірсутек оксиді
 - Е. кедейшілік, жетіспеушілік
- 9. Анорексия - бұл
 - A. оттегінің жоқтығы
 - В. тәбеттің жоқтығы
 - С. өттің жоқтығы
 - D. ауа жоқтығы
 - Е. күштің жоқтығы
- 10. Гипотрофия – бұл
 - A. тәбеттің жоқтығы
 - В. қысымның жоқтығы
 - С. қимылдың жоқтығы
 - D. тыныстың төмендеуі
 - Е. қоректенудің төмендеуі

№ 15 Тақырып

1. Тақырыбы: Негізгі жұрнақтар, префикстер. Грек терминдерінің элементтері.

2. Мақсаты: берілген мағыналары бойынша әртүрлі сөзжасам құрылымын жасау және қорытындылай білу. Жұрнақтарды қолдана білу.

3. Оқыту міндеттері: Медициналық терминологияда жиі қолданылатын грек префикстері мен түбірлерін үйрету

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. –ismus, -oma, -osis, -iasis, -itis жұрнақтары
2. Медициналық терминологияда жиі қолданылатын грек префикстері мен түбірлері
3. Грек терминдерінің элементтері.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары: шағын топпен жұмыс.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Қазақ, орыс және латын тілдері кафедрасы		37/11- ()
Латын тілі пәнінен тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		49 беттің 47 беті

I топтың тапсырмасы:

Терминдерді толықтырыңыз:

- oma = бұлшықеттік ұлпаның ісігі
- oma — шеміршек ісігі
- oma – сүйек ісігі
- oma – байланыстырушы ұлпа ісігі

II топтың тапсырмасы:

-itis, -itidis f - қабыну мағынасын беретін жұрнақпен терминдер жасаңыз.

өкпенің бүйректің сүйектің он екі елі ішектің мидың көк бауырдың шеміршектің жүрек бұлшықетінің мидың терінің	қабынуы
--	---------

6. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған Бақылау (сұрақтар, тесттер, тапсырмалар және т.б.). нысандары (тестілеу, ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.)ю.

- тестілеу

7. Әдебиет

Негізгі:

1. А.Н. Қасымбекова. Латын тілі. Қарағанды, «Ақнұр», 2019 - 284 б.
2. М.Н. Чернявский .Латинский язык и основы фармацевтической терминологии. М.: ГЭОТАР-Медиа, 2015.- 400 с.
3. Бухарина Т.Л., Новодранова В.Ф., Михина Т.В. Латинский язык: учеб. пособие-М.:ГЭОТАР – Медиа, 2015.-496 с.

Қосымша:

1. Қозыбаева А.Қ. Латын тілі: оқу-әдістемелік құрал. – Қарағанды: ЖК «Ақ Нұр», 2012
2. М.А. Ахметов. Медициналық терминдер сөздігі. Орысша- қазақша-ағылшынша. Алматы: Дайк- Пресс, 2009

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, тапсырмалар және т.б.): тестілеу.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИАСЫ «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Қазақ, орыс және латын тілдері кафедрасы		37/11- ()
Латын тілі пәнінен тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		49 беттің 48 беті

1. Терминоэлемент болып ... аталады.
 - A. бір түбірлі сөздерді құрайтын элемент
 - B. бір мағыналық терминдер қатарын құрайтын элемент
 - C. физикалық мағынасы бар терминдерді құрайтын элемент
 - D. түрлі мағынасы бар терминдерді құрайтын элемент
 - E. бірдей мағынасы бар терминдері құрайтын элемент
2. Префикс - бұл
 - A. жұрнақ
 - B. байланыстырушы дауысты
 - C. түбір
 - D. жалғау
 - E. приставка
3. «Арасында» мағынасы бар приставка:
 - A. circum
 - B. prae
 - C. intra
 - D. inter
 - E. super
4. a-,an-приставканың мағынасы:
 - A. бұзылуы
 - B. болмауы, жоқ болуы
 - C. төменнен жоғарыға
 - D. бірге
 - E. сыртында
5. «Extra-» приставканың мағынасы:
 - A. артқа, қайтадан
 - B. ішінде
 - C. арасында
 - D. сыртта, тыс, одан басқа
 - E. жоғарыда, жоғарыға
6. «-itis» жұрнағы бар зат есімдердің тегі мен септеуі:
 - A. әйел тегі 5-ші септеу
 - B. еркек тегі 2-ші септеу
 - C. орта тегі 2-ші септеу
 - D. әйел тегі 1-ші септеу
 - E. әйел тегі 3-ші септеу
7. «Lipoma» терминнің мағынасы:
 - A. май ісігі
 - B. сүйек ісігі
 - C. бұлшықет ісігі
 - D. талшық ісігі

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Қазақ, орыс және латын тілдері кафедрасы		37/11- ()
Латын тілі пәнінен тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		49 беттің 49 беті

E. тамыр ісігі

8. «-oma» жұрнағы бар зат есімдердің сөздік формасында ... бар.

- A. is f
- B. itidis f
- C. atis n
- D. i m
- E. i n

9. «Патологиялық үдеріс» мағынасын беретін жұрнақтар:

- A. -osis,-iasis
- B. -oma,-itis
- C. -ic,-in-
- D. -cul,-ol-
- E. -ura,-osus

10. «Қалқанша без қызметінің жоғарылануы»:

- A. hypertonia
- B. hypotonia
- C. hypertrophia
- D. lipolysis
- E. hyperthyreosis